

zmehanizira in poenostavi v med-človeških procesih do odtujenosti. V knjigi *Na smrt se zabavamo*, ki je izšla nedolgo tega, priznava človeško potrebo po zabavi, sprostitvi, humorju, razvedrilu. Toda ne zatiska si oči, da marsikaj na televiziji hoče biti zabavno, pa ni, marsikaj, kar se zdi lahkotno, v resnici ne more biti lahkotno. Nevsiljivo opozarja na vrednote, etične odnose med ljudmi in otroki. Dandanes je v Ameriki samoumevno, da je tako rekoč vsakomur dostopna tehnološka razvedritev te ali one vrste, pri tem pa se starši, javnost, pa celo pedagogi bolj malo sprašujejo o naravi vseh teh medijev, saj je vse že »šolsko usmerjeno« v tehnologijo. Postman ni nasprotnik tehnoloških pripomočkov, radia, televizije, kaset, vendar pa kot pedagog terja odgovornost pri njih uporabi, predvsem pri programih, želi, da je vedno upoštevan otrok, mlad človek naj se že v mladih letih razvija v osebnost, in ne v zmehaniziranega robota.

Igor Gedrih

USPEŠNICA LEONORE BLEGVAD PREDLAGANA ZA NAGRADO

Če neka knjiga postane uspešnica in obdrži ta naziv kar pol leta, potem v ameriški praksi to velja kot dosežek, ki nima le komercialnega učinka, pač pa visoko literarno mesto. Še posebej to velja za mladinske uspešnice. Leonora Blegvad je napisala kratki roman *Ana Banana in jaz*, knjiga je namenjena mladim, ki so jo hitro sprejeli za svojo. Pisateljica zna pisati na način, ki je otrokom začetne bralne stopnje blizu. Na prikupen in neprisiljen način govori o fantiču in malo starejši deklici, v ospredju pa je otroški

strah, takšen, kot smo ga bolj ali manj vsi nosili v sebi v otroških letih, naj gre za temno sobo, za malce pustolovsko obarvano potikanje v noči ipd. Leonora Blegvad ve, da smo na te strahove pozabili, toda otrok določene starosti jih nosi v sebi in je povečini prepuščen sam sebi. S svojim kratkim romanom avtorica ne želi ustvarjati »horror«, pač pa s pomočjo zgodbe in stvarnega dogajanja prikazati otroške strahove ne kot tabu temveč kot realijo. S svojim prikazovanjem teži nepri-siljeno, zanimivo, napeto odraziti do-živetje obeh protagonistov, kjer je deklica spiritus movens, da bi brez didaktičnih primesi pomagala odpravi-ti bojzani, tesnobne občutke in strahove. Pisateljci gre priznanje, da se zna vživljati v svet otroka, v tisto, kar ga hkrati mika in ga navdaja z bojznijo, a se ob tem preizkuša. Knjigo je natisnila newyorška založba Book Atheneum; ilustriral jo je Erik Blegvad, pri tem je težil k stiliziranemu realizmu, ki se verjetno pripovedi še najbolj poda.

Igor Gedrih

ILUSTRACIJA PRI ČEHIH IN SLOVAKIH

Čehoslovaška sekcija IBBY — Společnost přátel knihy pro mládež Praha in Kruh přátel'ov detskej knihy Bratislava je leta 1985 izdala knjigo z dvema študijama o ilustraciji v knjigah za mlade bralce. Blanka Stehlíková je napisala strnjen zgodovinski pregled *Ilustracija v češki otroški knjigi*, Marián Veselý podobno zasnovan pregled *Ilustracija v slovaški otroški knjigi*. Obe študiji, ki ju spremljajo značilne ilustracije od začetka tega stoletja do danes, sta objavljeni v angleškem,

ruskem, nemškem, francoskem in španskem jeziku. Knjiga je torej kot strokovna informacija namenjena mednarodni strokovni publiki in kaže prizadevanja Čehov in Slovkov, da s svojimi kvalitetnimi stvaritvami seznanijo čim širši krog poznavalcev in preučevalcev ilustracije.

Podobna prizadevanja se že vrsto let kažejo v krogu, ki od 1967 dalje organizira bienale ilustracij v Bratislavi. Katalog *Bienále ilustrácií Bratislava 1985* (BIB '85) za uvodnim besedilom zapisniško beleži nagrade izpred dveh let (BIB '83). Iz gradiva za bienale 1985 pa prinaša po eno reprodukcijo od vsakega izmed razstavljalcev, razporejenih po abecednem redu držav in avtorjev. V dodatku so navedeni za vsakega od sodelujočih kratki biografski podatki, njegov naslov ter kratek opis poslanih del. Katalog kljub črno-belim reprodukcijam dobro učinkuje, kaže pa najrazličnejše smeri, ki obstajajo danes v svetu pri ilustriranju mladinske knjige. Različnost je vidna že pri avtorjih iz Jugoslavije, ki jih je v Bratislavi 1985 bilo sedemnajst, med njimi tudi pozneje nagrajena Marija Lucija Stupica, o čemer pa katalog seveda še nič ne pove.

Zanimivo dopolnilo temu katalogu je obsežen zvezek (384 strani) *Ohlasy tlače* (Odmevi tiska), ki ga je izdal

BIB '83. Prinaša preslikave sto sedeminšestdesetih člankov in zapisov iz časopisja, večinoma iz leta 1983. Med njimi je iz Jugoslavije samo Marijana Zlobca članek *Zaznaven delež naših ilustratorjev* (Delo, 20. oktobra 1983, št. 244).

O stalni skrbi za likovno vzgojo otrok govori tudi bienale otroških risb *Bienále fantázie Martin* (na Slovaškem), ki je v letu 1985 — mednarodnem letu otroka — bil organiziran sedmič. V uvodni besedi kataloga *Bienále fantázie Martin 1985 ČSSR*. VII. ročnik, beremo, da je tokrat organizatorjem bilo poslanih čez štiri tisoč del in izbranih sedemsto deset. V seznamu razstavljalajočih je tudi sedeminosemdeset imen iz Jugoslavije, od teh šestnajst iz Slovenije (Ljubljana, Kranj). Reproduciranja je približno desetina razstavljenih del, od teh trideset v barvah. Razstava je bila postavljena v prostorih Slovaškega narodnega muzeja, v Etnografskem inštitutu Martin (odprta od 8. septembra 1985 do 30. junija 1986). Dela za osmi *Bienále fantázie — ČSSR — Martin 1987* — je treba poslati na naslov: L'udová škola umenia Martin, Mudroňova ulica 19, ČSSR, tako da prispejo na naslov do 30. marca 1987.

Alenka Glazer